

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36154
Nom	Pensament econòmic contemporani
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1316 - Grau en Economia	Facultat d'Economia	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1316 - Grau en Economia	20 - Menció en Economia Pública	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
CERVERA FERRI, PABLO	10 - Anàlisi Econòmica

RESUM

Evolució dels principals plantejaments del pensament econòmic modern: teories dels preus, mercat, distribució i creixement, teories y polítiques de les relacions econòmiques internacionals i de la Hisenda Pública. Panorama general des de la economia clàssica (Smith, Ricardo, Mill) a les corrents contemporànies.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No

COMPETÈNCIES

1316 - Grau en Economia

- Capacitat de pensament crític.
- Capacitat per a la cerca i l'anàlisi d'informació.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en llengua nativa.
- Capacitat de treball en equip (incloent treball interdisciplinari).
- Capacitat d'aprenentatge autònom.
- Capacitat per manejar les tecnologies de la informació.
- Aplicar els principis de l'anàlisi econòmica (decisió racional) al diagnòstic i a la resolució de problemes.
- Comprendre i aplicar el mètode científic, consistent a formular hipòtesis, deduir resultats comprovables i confrontar-los amb l'evidència empírica i experimental.
- Comprendre el funcionament de l'economia a nivell agregat i l'efecte que hi tenen les distintes polítiques econòmiques.
- Conèixer i comprendre els determinants del creixement sostenible a llarg termini d'una economia.
- Comprendre les possibles causes dels cicles econòmics i els efectes de les polítiques d'estabilització.
- Conèixer i comprendre la naturalesa del comerç internacional i del marc financer en què es desenvolupa.
- Coneixement dels entorns econòmics espanyol, europeu i internacional, els sectors productius i el funcionament de les institucions.
- Conèixer quin ha estat l'origen dels grans problemes econòmics, quins han estat els mecanismes de creixement a llarg termini, com han interaccionat els factors econòmics i no econòmics al llarg de la història i quin ha estat l'evolució dels diferents enfocaments del pensament econòmic modern.
- Conèixer les mesures econòmiques per a la disminució de la desigualtat en la distribució de la renda i per a la reducció de la pobresa.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Capacitat crítica per a entendre el funcionament econòmic en el passat: factors que han afavorit i limitat el creixement econòmic en el llarg termini (paper de les institucions, canvi tecnològic, variables demogràfiques, etc.).

- Capacitat crítica per a analitzar quin ha sigut l'origen dels principals problemes econòmics actuals: identificar els problemes i les seues causes.
- Capacitat crítica per a posicionar-se en els principals debats a prop de l'origen dels principals problemes econòmics nacionals i internacionals.
- Utilització i comprensió dels conceptes econòmics a través de la seua aplicació a la realitat històrica.
- Comprensió de com han interaccionat els factors econòmics i no econòmics al llarg de la història.
- Coneixement de les principals teories del pensament econòmic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. De la tradició ètica a la Il·lustració

2. Adam Smith: de la filosofia moral a l'economia política

3. L'economia clàssica

4. Karl Marx: anàlisi i crítica del capitalisme

5. La revolució marginalista

6. L'economia neoclàssica

7. Els anys de l'Alta Teoria

8. Keynes i l'inestabilitat del capitalisme

9. De la síntesi neoclàssica a la nova economia clàssica

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula	30,00	100
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació de classes de teoria	30,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura s'estructura en 12-14 setmanes, a raó de quatre hores per setmana durant el segon semestre del curs acadèmic. És evident que en una assignatura sobre la història de les idees ha de prevaldre el contingut teòric: la pràctica consisteix fonamentalment a llegir les grans obres d'economia, comprendre-les i aprendre a comentar-les i discutir-les, defensant o rebutant els seus arguments. La capacitat per a reproduir l'aparell gràfic i matemàtic que sustenta les teories econòmiques és també un element essencial de la pràctica. L'assimilació del pensament econòmic contemporani exigeix per tant combinar la teoria amb la pràctica; però, a diferència del que és habitual en altres assignatures de caràcter experimental o instrumental, la línia que separa “teoria” de “pràctica” en les seues accepcions didàctiques és en aquest cas molt prima. El temari ha sigut confeccionat de manera que s'alternen els continguts propis d'una lliçó magistral de dues hores de duració amb els adequats a una classe pràctica, en la qual s'exposaran (1) els arguments necessaris per a entendre les lectures i exercicis a realitzar per l'estudiant per a la setmana següent, i (2) les teories econòmiques que exigeixen raonaments gràfics i matemàtics més complexos. A més, una part de cada classe pràctica es destinarà a la resolució i al debat dels exercicis proposats en la setmana anterior. En ocasions puntuals, també es destinarà un temps de les pràctiques a l'orientació bibliogràfica per a la preparació d'assajos.

AVALUACIÓ

Les assignatures integrants de la matèria de Història Econòmica se evaluarán a partir de la consideració, per ordre de relevància, dels aspectes següents:

1. Examen escrit realitzat al final del curs, que constarà de preguntes teòriques i pràctiques
2. Evaluació de les activitats pràctiques durant el curso, a partir de la elaboració de treballs i/o exposicions orals

3. Evaluació continua del estudiant, basada en la seva participació i implicació en el procés de ensenyament-aprenentatge.

Els detalls de la evaluació de Pensament Econòmic Contemporani serán indicats en el document ampliat de Guia Docent inclòs en l'Aula Virtual.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Roncaglia, A. (2006): "La riqueza de las ideas. Una historia del pensamiento económico". Zaragoza: Institución Fernando el Católico.
- Roncaglia, A. (2017): "Breve historia del pensamiento económico". Zaragoza: Institución Fernando el Católico.
- Temario de Pensamiento Económico Contemporáneo (en el Aula Virtual)
- Cuaderno de lecturas de Pensamiento Económico Contemporáneo

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

En el cas en què les circumstàncies de la pandèmia obligaren a passar estrictament a la modalitat d'ensenyament no presencial, sempre segons les directrius emanades dels Ministeris de Sanitat o d'Universitats, de les respectives Conselleries del Govern Valencià, del Rectorat de la UV o del Deganat de la Facultat d'Economia de la UV, els continguts haurien de reajustar-se. L'estudi continuarà basant-se en el "Temari de Pensament Econòmic Contemporani" (d'ara en avant, PEC) i en el "Quadern de Lectures de PEC", tots dos a la disposició dels alumnes des de l'inici del curs a l'Aula Virtual (AV d'ara en avant). El Temari és un document de 92 pàg., molt complet, que ordena tots els arguments a tractar en classe, introdueix el context històric-polític, econòmic i filosòfic, detalla les biografies intel·lectuals i les obres de cada autor abordat, i inclou les demostracions matemàtiques i gràfiques, la resolució dels exercicis bàsics, els desenvolupaments lògics de cada argument i les seues conclusions. Finalment, planteja les preguntes pràctiques. És, en definitiva, la base que sustenta el curs. El segon és una col·lecció de textos de 98 pàg. Serveix per a preparar les respostes a les preguntes pràctiques. Tals preguntes (amb alguna excepció d'exercicis numèrics o gràfics) solen estar formulades de manera que la seua resposta haja d'articular-se com una redacció (una introducció sobre l'autor tractat i la rellevància de la qüestió, en relació amb l'estudiat fins al moment; un desenvolupament ordenat dels arguments basat en la lectura dels textos recomanats i en les nocions plantejades en classe i en la bibliografia, i unes conclusions). L'amplitud dels continguts d'aquesta assignatura obliga el professor a realitzar un esforç de síntesi en les classes presencials i, especialment, a connectar les idees que s'acumulen successivament per a articular un discurs coherent sobre les principals qüestions de naturalesa econòmica (valor, producció, distribució). La no presencialitat obligaria a retallar el programa únicament en aquells aspectes que no alteraren tal fil argumental. En concret, el Temari quedaria reduït als temes impartits abans del confinament i a una

selecció d'epígrafs restants del Temari que se comunicaria oportunament als alumnes. El tema 9 seria eliminat a causa de la dificultat per consultar una bibliografia adequada en internet i a la complexitat de la dinàmica en els gràfics. Els textos del Quadern de Lectures es conservarien, excepte els de les Pràctiques 12 i 13.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Tots dos aspectes estan detallats en la Guia Docent inclosa en l'AV. L'alumne disposa de materials suficients per a preparar el seu treball autònomament des de l'inici del curs. En el cas de passar a la modalitat d'ensenyament no presencial, la programació no patiria canvis substancials. L'alumnat haurà d'accedir a l'AV abans de cada classe per a descarregar-se possibles materials complementaris. Les consultes més simples de tutoria serien admeses en qualsevol moment del dia laborable i respostes en un termini inferior a 48 hores. No obstant això, els dubtes sobre els continguts del programa, donada la naturalesa d'aquesta assignatura, no són simples de respondre amb un correu electrònic o interrompent una videoconferència. De passar-se a una situació general de confinament, el procediment per a resoldre tals dubtes serà el que segueix: (1) Els alumnes hauran de preparar prèviament el tema amb els materials del Temari, les anotacions de la videoconferència, les Lectures de Pràctiques i la bibliografia a la qual hagen pogut accedir. (2) Transcriuran les seues preguntes en un document (.docx). Hauran de contrastar que la seua pregunta no estiga resolta en algun d'aquests materials o que, d'estar-ho, la resposta siga confusa o estiga mal formulada. (3) El professor agruparà les preguntes pertinents i les respondrà en un únic document, titulat "Respostes sobre el Tema X". (3) El professor el posarà a la disposició de tots els alumnes. Ha de tindre's en compte que, en classe presencial, les preguntes es formularien públicament.

3. Metodologia docent

La modalitat de les classes per als estudiants dependrà de les condicions sociosanitàries i de les restriccions establides per les autoritats competents.

En cas de docència **no presencial** les classes s'impartiran per videoconferència preferiblement síncrona mitjançant Blackboard Collaborate, Teams, Skype o l'eina que el professor considere adequada per a optimitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'estudiant en **l'horari fixat per a l'assignatura i el grup**.

En cas de docència **semipresencial**, aquesta consistirà en l'assistència rotatòria per setmanes de l'alumnat amb presència en aula en torns segons el cognom. Els alumnes de la A a la L acudiran una setmana a l'aula, mentre que la resta, de la M a la Z rebrà docència des de casa a través de diferents metodologies docents. La setmana següent al revés.

Per resolució del Rectorat de la UV, l'assistència a classe es realitzarà en setmanes alternes per a cada grup teòric i cada subgrup pràctic, separant als alumnes cognomenats de la A-L (inclou la LL) i de la M-Z. El repartiment d'horaris està especificat en el cronograma contingut en la Guia Docent inclosa en l'AV. Tal decisió no respon a raons numèriques d'aforament, sinó a la facilitat de localitzar i aïllar eficaçment els potencials focus de contagi per la pandèmia. Per tant, i independentment que cap dels subgrups depasse els 20 alumnes, la normativa vigent obliga a respectar aquesta separació. Encara que el Deganat de la Facultat d'Economia haja autoritzat el transvasament entre subgrups de manera excepcional, el professor no admetrà tals casos, ja que contravindrien la finalitat per a la qual s'ha adoptat aquesta norma preventiva.

Els alumnes que no estiguen autoritzats per aquesta decisió rectoral per a l'assistència a classe podran seguir la sessió en directe des de la plataforma Blackboard Collaborate. El professor anunciarà l'adreça web a l'Aula Virtual cada diumenge anterior a les classes de la setmana que corresponga. Es recomana, per a facilitar el seguiment en directe, que l'alumne imprimisca tot el document "Temari de Pensament Econòmic" i que ho tinga a mà durant la classe, tant a l'aula com a casa, per a realitzar les anotacions pertinents. El professor no utilitzarà "power points", excepte ocasionalment en algunes pràctiques, per a la correcció d'exercicis. Remetrà directament a les pàgines del temari per a facilitar el seguiment simultani a tots els alumnes. El seguiment de les classes està descrit en el Cronograma.

4. Avaluació

Els elements objecte d'avaluació són: (a) Lliurament de pràctiques: 1 punt (b) Qualitat de 2 pràctiques: 0'5+0'5 punts (c) Test (dos, veure Cronograma): 0'5+0'5 punts (d) Examen final: 7 punts (canvia la seua forma: veure a continuació) (e) Addicionalment, fins a +1 punt (sense depassar la nota màxima de 10/10) pel treball opcional de curs (veure en el AV "Com fer el treball de curs de PEC").

(1) L'examen final està valorat en 7 punts i tindrà una duració de dues hores. La seua forma ha canviat respecte a la d'anteriors convocatòries per l'imperatiu de reduir el temps d'examen. Consistirà en una pregunta teòrica obligatòria, valorada en 3 punts, una altra pregunta teòrica a triar entre dues (2 punts) i una pregunta pràctica de 2 punts. La pregunta teòrica obligatòria consistirà a relacionar de manera reflexionada els continguts de dos o més temes tractats en classe. Les altres preguntes teòriques, d'elecció, abordaran qüestions rellevants de temes concrets. La pregunta pràctica pot ser alguna d'aquestes alternatives: (a) la resolució d'algun dels exercicis inclosos en el temari i que l'alumne ja ha d'haver realitzat durant el curs; podrà incloure modificacions menors en el seu enunciat. (b) Un comentari de textos d'un o diversos paràgrafs extrets del Quadern de Lectures. El seu autor no serà necessàriament citat en l'enunciat. (c) Un exercici numèric o gràfic basat en els realitzats o exposats en classe. Poden consultar-se els enunciats de les preguntes de totes les convocatòries anteriors en l'AV.

Encara que totes les preguntes seran de desenvolupament, les demostracions matemàtiques i gràfiques són igualment matèria obligatòria d'examen. Només s'exigirà una qualificació de 3/7 per a poder sumar els punts obtinguts per les pràctiques, els test i el treball opcional de curs. Una puntuació inferior a 3/7 en l'examen final serà reportada a les actes oficials amb un màxim de 4'5/10 (suspens), independentment que la suma per altres conceptes supere aquesta qualificació. La realització de l'examen serà presencial i està prevista per al dia 2 de juny de 2021. Les condicions d'higiene personal seran obligatòries: rentada de mans amb gel hidroalcohòlic a l'entrada a l'aula, ús de màscara durant el desenvolupament de la prova i distanciament interpersonal. El manteniment d'aquesta norma està sotmés al reglament llavors vigent per a la prevenció de la pandèmia.

(2) El lliurament de la cada pràctica es realitzarà en el dia anterior al de la seua correcció en classe, indicada en el cronograma (o si sorgeixen canvis sobrevinguts en la planificació, en la data que el professor indique en classe o en el AV). Cada alumne haurà de pujar la seua pràctica, en format .docx o .doc, a una "Tasca" creada específicament en el AV abans de les 12'00 PM del dimarts, per a ser corregida el dimecres (veure Cronograma). Per favor, no les puge en format pdf, perquè impedeix al professor fer correccions. Per raons sanitàries, el professor no recollirà pràctiques presentades per escrit en paper. Aquesta activitat està valorada en 2 punts de la nota final. La seua avaluació pretén premiar la regularitat i la serietat en l'estudi. Un punt correspondrà al nombre de lliuraments; l'altre punt valorarà el contingut i la redacció de dues d'elles. Una de les pràctiques avaluades serà aquella que haja entregat el menor nombre d'estudiants, per a premiar indirectament el treball regular. L'altra serà decidida pel professor. No s'admetran els lliuraments fora de termini excepte per raons degudament justificades, amb el permís o a requeriment del professor i d'acord amb les normes de la Universitat de València.

(3) La realització de dos test està valorada en un punt de la nota final. Cada test s'avaluarà separatament sobre 0'5 punts. Les dates en què es faran, en horari de classes pràctiques, estan indicades en el Cronograma. Seran diferents, per raons d'organització derivades de la situació de pandèmia, per als cognomenats de la A-L i de la M-Z. La duració serà de 20 minuts. El primer test tractarà sobre els temes 1 a 3; el segon, sobre els temes 4 a 8. El Tema 9 no serà matèria de test. Les preguntes (10 per test) poden ser (1) d'elecció d'una entre 4 opcions, amb una sola resposta vàlida i sense penalització per resposta errònia, o (2) de resposta breu (per exemple, el títol d'una obra, el nom d'un corrent intel·lectual o el d'algun autor o autors, una fórmula, un gràfic...). En aquest últim cas, els títols incomplets, les xifres, abreviatures o dates equivocades, les corbes dibuixades de manera imprecisa i les faltes ortogràfiques seran considerats com a respostes no vàlides.

(4) El treball de curs és opcional i suposa fins a 1 punt addicional a la nota final (que mai pot superar la qualificació de 10/10). La data màxima del seu enviament, que es realitzarà per correu electrònic a Pablo.cervera@uv.es, és l'últim dia de classe, en l'horari lectiu (dimecres 19 de maig de 2021 a les 14'00). Les seues característiques i normes estan detallades en l'arxiu "Com presentar un treball de curs de 'Pensament Econòmic Contemporani'" en l'AV. La bibliografia figura en l'apartat corresponent de la Guia Docent de l'AV.

Convocatòria ajornada per circumstàncies de força major (COVID-19):

Segons la Resolució del Vicerectorat d'Estudis i Política Lingüística de 21 de desembre de 2020, en relació amb la realització d'exàmens per part d'alumnes positius o confinats per COVID-19, situació considerada de força major, l'alumne pot sol·licitar canvi de la data o hora de la prova per escrit a l'adreça del Departament responsable de la docència [en aquest cas, el Departament d'Anàlisi Econòmica]. L'estudiant confinat per resultar positiu, o per ser contacte estret d'una persona positiva, haurà de presentar com més prompte millor, sempre amb anterioritat a la realització de l'examen, una sol·licitud per correu electrònic a la secretaria de la Facultat d'Economia, justificant i documentant la seua situació. Només es consideraran les sol·licituds enviades des d'un compte institucional [@alumni.uv.es].

La sol·licitud haurà d'aportar la següent documentació:

- Estudiants que hagen resultat positius en COVID-19: prova PCR o equivalent, amb data de realització.
- Estudiants en contacte estret amb una persona positiva en COVID-19: prova PCR o equivalent de la persona amb la qual ha estat en contacte. En aquest cas, s'haurà d'acompanyar del consentiment per escrit de la persona afectada per a aportar aquesta informació.
- Si l'afectat no disposa del resultat de la PCR, ha de justificar la seua alta en el Registre *Coronavirus de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública:
<https://coronavirusregistro.san.gva.es/sipcovid19/?language=ca>
- Alternativament, també pot presentar una declaració jurada on pose de manifest la seua situació i que no incorre en falsedat documental. Així mateix, la Secretaria de la Facultat d'Economia podrà fixar un termini perquè l'alumne entregue, posteriorment, la documentació corresponent i concretar les conseqüències que, en el seu cas, tindrà la no presentació acreditativa, dins del termini i en la forma escaient, de la circumstància al·legada.

- De manera excepcional i només per als estudiants que acrediten adequadament les circumstàncies indicades en tal resolució, la normativa dicta que es podrà decidir la realització d'una prova en un format diferent al recollit en aquesta guia docent, que haurà de garantir l'equivalència de nivell i d'exigència en els continguts amb la prova realitzada a la resta dels estudiants. A més, es determinaran les condicions sota les quals es desenvoluparà la prova per a garantir la identitat de la persona, l'autenticitat de la prova i la seua privacitat. Tals condicions estan descrites a continuació.

- Si en tals circumstàncies excepcionals, algun alumne ha de realitzar l'examen en confinament, on l'accés als materials d'estudi i el contacte amb tercers és inevitable, la prova consistirà en una dissertació de 3 hores de duració, sobre 7 punts de la nota final. Aquest va ser la manera d'avaluació de "Pensament Econòmic Contemporani" seguit a l'inici de la pandèmia, en el 2n semestre del curs 2019-2020, inspirat en la metodologia del sistema educatiu superior francès. Va donar excel·lents resultats contrastats, en tractar-se d'una prova que evita el plagi i valora l'originalitat, la coherència discursiva, la qualitat de la redacció i la maduresa dels coneixements adquirits. De donar-se el cas, el professor deixarà a l'Aula Virtual, amb antelació suficient, unes instruccions detallades sobre els elements de valoració d'una dissertació i les exigències de la seua composició i continguts.

- En el cas excepcional en què l'examen final haguera de realitzar-se en situació de confinament general, l'examen tindria aqueix mateix format de dissertació per a tots els alumnes. El seu enunciat apareixeria publicat en la portada del AV de PEC i l'alumnat disposaria de 3 hores per a realitzar-lo. Els detalls sobre aquesta forma d'avaluació no corresponen a aquesta addenda i serien informats degudament, de canviar la legislació respecte a la situació de la pandèmia.

Segona convocatòria:

Consistirà en un examen escrit sobre 7 punts, amb les mateixes característiques que el de primera convocatòria (tant en la seua modalitat presencial com en la de confinament). L'alumne conservarà els punts obtinguts durant el curs per les pràctiques i els test (fins a 3), però no se sumarà la possible bonificació pel treball de curs opcional. La realització de l'examen serà presencial i està prevista per al dia 29 de juny de 2021.

- La qualificació de les pràctiques és recuperable, tret definit en la normativa de qualificacions de la Universitat de València de 2017. Es tracta d'una assignatura de l'últim semestre del Grau i coincideix, en la major part dels casos, amb el període de realització del Treball de Fi de Grau; per tant, compremem que el seguiment de l'assignatura pot resultar difícil per a alguns alumnes i oferim la possibilitat de millorar la nota de la part pràctica. Això significa que l'alumne pot pujar els seus punts acumulats al llarg del curs: (a) enviant al correu electrònic del professor, transcorreguts com a màxim 7 dies naturals des de la publicació de les actes de qualificacions de 1a convocatòria, les pràctiques que faltaren; i (b) realitzant, a continuació de l'examen escrit de segona convocatòria, un test de 20 preguntes dels temes 1 a 8 del temari, de 40 minuts de duració. Per a optar a aquesta modalitat d'avaluació amb recuperació, l'alumne ha d'haver suspès la primera convocatòria o no haver-se presentat a ella. A més, haurà de sol·licitar la recuperació de les pràctiques per correu electrònic al professor en els 7 dies naturals següents a la publicació de les actes de la 1a convocatòria (bastarà un "D./Sra. [nom i cognoms] sol·licita la recuperació de la part pràctica de l'assignatura "Pensament Econòmic Contemporani", data i signatura). La sol·licitud haurà d'anar en format pdf, com attachment al correu, per a incloure la signatura de l'alumne de puny i lletra.

5. Bibliografia

La bibliografia està molt detallada en la Guia Docent disponible des de l'inici del curs en l'AV. Les resolucions d'exercicis pràctics i les “Respostes” del professor sobre cada tema seran considerades Bibliografia Bàsica. El manual bàsic és el mateix i és fàcil adquirir per internet la seua versió estesa (Roncaglia, A. “La riquesa de les Idees”), també citada en la Guia original.